

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

SAMARQAND DAVLAT UNIVERSITETI

Ro'yxatga olindi:
№ 424
2019 yil «___»

CHIZMACHILIK
«Arxitektura qurilish chizmachiligi»
FANINING
ISHCHI O'QUV DASTURI
2-kurs

Bilim sohasi: 100000 – Gumanitar
Ta'lim sohasi: 110000 – Pedagogika
Ta'lim yo`nalishi: 5110800 – Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi

SAMARQAND – 2019

Fanning ishchi o'quv dasturi o'quv, ishchi o'quv reja va o'quv dasturiga muvofiq ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

B.E.Xujamurodov - SamDU «Muhandislik grafikasi» kafedrasи o'qituvchisi.

E.R.Shavqiyev - SamDU «Muhandislik grafikasi» kafedrasи o'qituvchisi.

Taqrizchilar:

I.Sh.Suvonqulov - SamDU «Muhandislik grafikasi» kafedrasи o'qituvchisi.

B.Qulnazarov - Samarqand Davlat Arxitektura va Qurilish instituti

dotsenti.

Fanning ishchi o'quv dasturi "Muhandislik grafikasi" kafedrasining 2019 yil
"29" 06 dagi "11" - son yig'ilishida muhokamadan o'tgan va fakultet
kengashida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

Kafedra mudiri: N.Mullajonova

Fanning ishchi o'quv dasturi "San'atshunoslik" fakulteti kengashida ko'rib
chiqilgan va foydalanishga tavsiya qilingan (2019 yil 03 - 07 dagi 1- sonli
majlis bayonnomasi).

Fakultet o'quv-uslubiy kengashi raisi:

Fakultet kengashi raisi: dots. J.Kozimov

Kelishildi: O'quv uslubiy boshqarma boshlig'i: dots. B.Aliqulov

Foydalaniadigan asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar ro'yxati

Asosiy darsliklar va o'quv qo'llanmalar

1. E.I.Ro'ziyev, G.E.Ro'ziyev "Arxitektura-qurilish chizmachiligi" T. Yangi asr avlod. 2014
2. I.Rahmonov, N. Qirg'izboyeva, A.Ashirboyev, A.Valiyev, B.Nigmanov "Chizmachilik" T. "Voris-Nashriyof" 2016.
3. J. Yodgorov, «Geometrik va proektsion chizmachilik», T.«O'qituvchi».2008
4. Yodgorov J., Kobiljonov K. va boshqalar. Chizmachilik. T:1992.
5. SH.K.Murodov va boshqalar, Topografik chizmachilik, T., Chulpon, 2009

Qo'shimcha adabiyotlar

1. Mirzaev SH.R., Vaxitov M.M. Me'morchilik tarixi I qism. T., Tafakkur. 2010, 365 b.
2. Mirzaev SH.R., Vaxitov M.M. Fuqarolik binolari va sanoat binolari. T., Tafakkur. 2010, 368 b.
3. Mirzaev SH.R., Vaxitov M.M. Canoat binolari T., Tafakkur. 2010, 370b.
4. Miryusupov M.X. Arxitektura va shaharsozlik tarixi T. O'zbekistan 2005, 286 b.
5. Murodov SH., Ismatullaev R., Tashimov N., Topografik chizmachilik T. O'zbekistan. 2009.
6. Qodirova G. F. San'at arxitekturasi va shaxarsozlik tarixi T. O'zbekistan 2012.
7. Budasov B.V., Kaminskiy V.P. Stroitelnoe cherchenie - M: «Prosveshenie» 1990.
8. Raxmonov I., Abduraxmonov A., Chizmachilikdan ma'lumotnoma T. «O'qituvchi». 2005.
9. Xorijiy o'quv adabiyotlari. M.B.Shah, B.C.Rana ENGINEERING DRAWING India 2009.
10. M.B.Shah, B. C.Rana Engineering Drawing India 2009.

Yakuniy nazorat (savlonomalar)

1. Arxitektura-qurilish chizmachilgi nimalarni o'rgatadi?
2. Arxitektura-qurilish va injenerlik inshootlari nimaga asosan quriladi?
3. Arxitektura-qurilish chizmachiligidagi qanday shriftlardan foydalaniadi?
4. Nol otmetka deb nimaga aytildi va nol otmetka sifatida binoning qaysi qismidan hisoblanadi?
5. Bino fasadiga va planga o'lchamlar qanday qo'yiladi?
6. Bino va inshootlarning chizmalari qanday proyeksiyalash usulida bajariladi?
7. Fasad deb nimaga aytildi?
8. Plan deb nimaga aytildi?
9. Binoning **qirqimi** deb nimaga aytildi?
10. Tashqi va ichki devor qanday qalinlikda bo'ladi?
11. Bino elementlarining qanday shartli belgilarini bilasiz?
12. Sanitariya-texnik jihozlarining qanday shartli belgilarini hilasiz?
13. Bosh plan deb nimaga aytildi?
14. Arxitektura-qurilish chizmachiligidagi o'lchamlar qanday qo'yiladi?
15. Qanday bino turlarini bilasiz?
16. Proyektlash necha bosqichdan iborat?
17. Umumiy qurilish ishlariga nimalar kiradi?
18. Maxsus qurilish ishlariga nimalar kiradi?
19. Qanday bino qismlari mavjud?
20. Pollar asosan nechta elementdan iborat?
21. Zinalar asosan nechta elementdan iborat?
22. Zinaning marshi deb nimaga aytildi?
23. Zinaning qiyaligi qanday nisbatda bo'lishi kerak?
24. Eksplikatsiya deb nimaga aytildi?
25. Arxitektura-qurilish chizmachiligi nimalarni o'rgatadigan bo'lim?
26. Topografik-qurilish chizmachiligi nimalarni o'rgatadigan bo'lim?
27. Injener-qurilish chizmachiligi nimalarni o'rgatadi?
28. Truboprovodlar planda va qirqimda qanday yo'g'onlikdagi chiziq bilan chiziladi?
29. Havo o'tkazgich quvurlarining sxemasi qanday mashtabda chiziladi?
30. Armatura chizmasining alohida uzeliali qanday mashtabda bajariladi?
31. Qurilish chizmalarini o'qish tartibi qanday?

Kirish

Ma'lumki, ishlab chiqarishda turli buyumlarni tayyorlash va shuningdek inshootlarni qurish chizmalarga qarab bajariladi. Bunday chizmalar buyum yoki qurilishning shakli va o'lchami to'g'risida to'la tasavvur berishi hamda ularni tayyorlash uchun zarur bo'lgan ma'lumotlarga ega bo'lishi kerak.

Buyum yoki inshoot chizmalari, tayyor ob'ektlar bo'yicha yoki loyihalash yo'li bilan, ya'ni ijod qilish jarayonida tayyorlanishi mumkin. Chizmalarini tayyorlashning ikkinchi usuli, albatta murakkabroqdir, chunki bu usul shu sohada texnik tayyorgarlikni, fazoviy tasavvur qilishni, murakkab grafik tuzilishlarni bajarish uchun malaka va bilimni talab qiladi.

Tasvirlash metodlarining nazariy asoslarini hamda fazoviy tasavurni oshirishda chizma geometriya kursi fazoviy shakillarning tasvirini tekislikda yasash metodlarini o'rGANADI. Tasvirlash metodi, birinchi navbatda, chizmachilik kursida keng qo'llanishi, talabalar buni o'rGANISHLARI bilan, maxsus fanlarni tushinib ollsh va yaxshiroq o'rGANISH UCHIN zarur bo'lgan ma'lumotlarga ega bo'ladi.

Demak chizmachilik fani geometrik va proektsion chizmachilik, mashinasozlik chizmachiliği, arxitektura - qurilish chizmachiliği va topografik chizmachilik bo'limlididan iborat. «Chizmachilik» fanining ushbu dasturi xalq xo'jaligining deyarli barcha sohalarida foydalaniладиган chizmalarini tuzish va o'qish qonun-qoidalarini o'rGANISH va tadqiq qilish, ularni ishiab chiqarishga tadbiq qiluvchi yuqori malakali kadrlarni tayyorlash masalalarini qamrab olgan.

Chizmachilik fanining maqsad va vazifalari.

Chizmachilik fani har qanday geometrik jismlarning, ob'ektlarning chizmasini hamda grafik modelini tuzish va o'qishdan iboratdir.

Fanning maqsadi - talabalarga kelajakda o'zlarining texnik fikrlarini chizma orqali namoyon qilish, tasvirlangan har qanday buyum, yoki ob'ektlarning chizmasi bo'yicha ishlash printsipi va konstruktiv tuzilishini tushumb olish va tasavvur qila olish uchun bilim, ko'nikma va malaka berishdan iborat.

Chizmachilik quyidagi maqsadlarni ko'zda tutadi:

- 1) Turli detal, mashina va shunga o'xshashlarni to'g'ri burchakli va qurakksonometrik proyektsiyalarda tasvirlash usullarini (chizmalar chizishni o'rgatish);
  - 2) Chizmalarda tasvirlangan narsalar, uezl, detal va shunga o'xshashlarning fazoviy shakhlarni fikran tasavvur qilish (chizmalarini o'qish) mahoratini shakllantirish.

Chizmachilik fanida buyum va inshootlarni grafik tasvirlash metodlarini o'rGANISHGA oid bo'lgan asosiy qoidalar, tegishli standartlar hisobga olingan holda bayon etiladi.

Shunga ko'ra chizmachilik fani:

chizmalarini davlat standartlariga muvofiq bajarish va rasmyylashtirish qoidalari; ortogonal proyeksiyalar metodini qo'llashga oid mashqlar va aksonometriya proyeksiyallarda tasvir yasashning asosiy usuliarini o'rganish; detal chizmalarini va yig'ish chizmalarini bajarish qoidalari va usullari keltiriladi;

qurish ob ektnari va geodezik insnootarning chizmalarni tuzish va ularni o'qishga o'rgaishdan iborat. Shuningdek, mustaqil ishlash mahoratini o'rgaish uchun individual vazifalarni bajarishga va chizmalarni o'dishga, o'rganishlariga e'tibor beriladi. O'quv fanining asosiy vazifalariga quydagilar kiradi:

**1. Texnik buyumlar, arxitektura-qurilish inshoatlari va topografik ob'ektlarning
dortogonal va aksonometrik proektsiyalarda tasvirilarini qurish usullarini harda ularga
xa'shu luqli bo'lgan Konstrukturlik xujjalarni yagona tizimining standartlarini**

TEKNOLOGIK XARİTA

Ta'lim yo'naliishi: 51 10800 - Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi

Fan: Arxitektura, qurilish chizmachiligi.
Kurs: 2 guruh: 207-208-213 semestr: III

Semestr	Jarni	Ma'ruza	Amalyiy	Laboratoiya	Semenar	Mustaqilish
III	270	40	96	-	-	134
umumiy	270	40	96	-	-	134

Balohash turi	Jami	Ma'ruza	Amaliy	Laborat.	Semenar	Mustaqil ish	Reyting bali		O't mud
							max	sar	max
JB-1	76	-	32	-	-	44	11		
JB-2	77	-	32	-	-	45	12	-	
JB-3	77	-	32	-	-	45	12	-	
OB-1	20	20	-	-	-	-	17	39	
OB-2	20	20	-	-	-	-	-	18	-
YAB	270	40	96	-	-	-	134	30	

NEILING JADVALI

III semester

2. Buyum va ob'ektlarning tasvirlari bo'yicha tuzilishi hamda shakllarini aniqlashshartliikklarini o'rGANISH;

3. Detallarning o'zaro birikish tasvirlari bilan tanishitirish;
 4. Yig'ish, arxitektura-qurilish va topografiya chizmalamasi o'qish hamda

namni konstruktornik xujjaturni yagona uzimining standartari tabiatini bo yilcha oqarish malakasini hosil qilish;

5. Mos standartlarda mazarda tutilgan turli grafik xujatlarini bajarish
məqsədləri və həllarının vəzifələri kilan təsisičich.

Mustaqil ta'lim 134 soat

Mavzular nomi va mazmuni		Soat
1	Arxitektura-qurilish chizmachiligidagi qanday shiriftlardan foydalaniadi.	
2	Binoning asosiy tarkibiy qismalari va me'moriy elementlari haqida qisqacha ma'lumotlar. Bino elementlari va ayrim sanitar-texnik qurilmalarining shartli tasvirlari, qurilish materiallarining grafik belgilamishi.	
3	Bino plani, fasadi va qirqimi haqida tushuncha .	
4	Bino planlari (qavatlar, poydevor, pol, devor va pardevorlar, tepardon va orayopmlar, tom, zinapoya) chizmalari haqida umumiyligi ma'lomotlar. Bino plani chizmasini bajarish tartibi.	
5	Beton va temir-beton, yog'och qurilmalarining chizmalari haqida umumiyligi malumotlar.	
6	Beton va temir-beton, yog'och maxsulotlar elementlarining shartli tasvirlarini chizish.	
7	Sanitar-texnik qurilmalar va jihozlar haqida umumiyligi ma'lumotlar. Turli xil quvur yo'llarini chizmada tasvirlash usullari. Sanitar-texnik qurilmalarini shartli belgilarini chizish.	
8	Ta'lim muassasalarida o'quv kabinetlari, laboratoriya, to'garak ishlari va jamoat tashkilotlari xonalarini planlashtirish va jihozlarni joylashtirish. Loyihalash normalari.	
	Jami	

Fan bo'yicha talabalarining bilimiga, ko'nikma va malakasiga qo'yiladigan talablar:
Tekislik ustida har qanday geometrik yasashlami bajara olishi;

Ortogonal va aksonometrik proektsiyalarda detallarning chizmalami chiza olishi
va chizmalar bo'yicha ularni tasavvur qila olishi;

Yig'ish chizmalarini tuzish va o'qish ko'nikma va malakasiga ega bo'lishi;

Yig'ish chizmalariga standartda belgilangan shartliliklar va soddalashtirishlarni
tadbiq qila olishi;

Sxematik chizmalarning barcha turlarini bajara ollishi;

Arxitektura-qurilish chizmalari (plan, fasad, qirqim, turli yog'och, temir-beton
konstruktsiyalar tugunlari, gaz va suv ta'minoti, sanitariya-gigiena jihozlari va hakazo
chizmalar) ni Davlat standartlari bo'yicha ularga qo'yilgan barcha talablariga rioya
qilgan holda bajara olishi;

Topografik sirtlar va ularning osti va ustida joylashgan har qanday inshoat
(avtomobil hamda temir yo'llari, ko'priklar, daryo va kanallar, to'g'on va suv
omborlari, aerodrom va hazolarning) tasvirlarini bajara olishi;

Topografik sirt ustida turli maydonlar qurishda tuproq qazish va to'kish
ishlarining chegaralarini aniqlay olishi;

Topografik va geometrik sirtlarga oid bo'lган pozitsion va metrik masalalarni
echa olishi;

Joylarning topografik xaritalari va rejalarini tuzish va o'qiy olishi;

Xarita va rejalar tuzishda shartli belgilardan to'liq foydalana olishi kerak;

O'quvchilarda gidravlik va pinivmatik sxemalarni bajarish malakasini hosil
qilish.

Vint chiziqlar. Vint sirtlar va ularning texnikadagi tadbiqi.

Boltli va shpilkali birikmalar va ularning ishlab chiqarishdagi o'rni.

Yig'ish chizmalarida armaturalarning ayrim qismlarini tasvirlash.

Tishli uzatmalar va uni texnikadagi o'rni.

Buyumlar va ularning turlari.

Detal yuzalarining g'adir-budirlik parametrlari va xarakteristikalari

Mavjud moslamani yangi g'oya asosida qayta loyihalash.

Yig'ma birlikni detallarga ajratish.

Ish chizmalarini va ularga qo'yiladigan talablar.

Yig'ish chizmasini o'qish, uni ishlab chiqarishdag'i o'rni.

Detal eskizini tuzish.

Friktsion va boshqa uzatmalar va uni texnikadagi o'rni.

O'tish va kesishish chiziqlari bo'lgan texnik detalning chizmasini bajarish.

Prujinalar, ularning turlari.

Mashinasozlik chizmalarini o'qish va bajarish.

Trubali birikmalar va ularning ishlatalishi.

Zanjirli uzatmalar va uni texnikadagi o'rni.

Payvand chocli birikmalar va ularning ishlab chiqarishdag'i o'rni.

Chizmalardagi shartlilik va soddalashtirishlar.

Dopusk va o'tkazishlarlar.

Detal texnik rasmini tuzish.

Moslamani yangi g'oya asosida loyihalash.

O'lchash asboblari va ular bilan detallarin o'lchash.

Konstruktorlik xujjalaring turlari.

Chizmalarda qoplanish, termik va boshqa ishlov berish.

O'lchamlarning chekli chetga chiqishlarini ko'rsatish.

Parchin chocli birikmalar va ularning ishlab chiqarishdag'i o'rni.

Amaliy mashg'ulot 96-soat

T/r	Ma'ruzalar o'rni va mazmum	Soat
3-semestr		
1	Koordinatsion o'qlar va qurilish chizmalariga o'lcham qo'yish. Yagona modul tizimi.	6
2	Bino va inshootlar elementlarining shartli tasvirlari	6
3	Eshik va darvozalarning shartli tasvirlari. Isitish pechlari, suvisitgichiar, isitish qozonlari, oshxona plita vasovutgichlarning shartli grafik belgilari	6
4	Yopma va chordoq to'sinlari elementlarining joylashish sxemalari haqida tushuncha. Bino poydevori va tomi planlari chizmalar	6
5	Uy-joy va sanoat binolari qavatlarining plan va fasadi chizmasini bajarish. Bino va inshootlar elementlarining shartli tasvirlari.	12
6	Fasadda o'lcham qo'yish va boshqa ma'lumotlarni keltirish tartibi. Bino fasadi chizmasini tush yoki bir rangli akvarel bo'yog'i bllan yuvib bo'yash usuli.	12
7	Bino qirqimi chizmasini bajarish	6
8	Binoning me'moriy va konstruktiv qirqimlari chizmalar. Zinapoya chizmasini planda va qirqimda bajarish.	6
9	Bosh plan chizmalarini bajarish. Shartli topografik belgilari. Bosh plan chizmalarining mazmuni va ularni taxt qilish tartibi.	6
10	Beton va temir-beton qurilmalarining chizmalar. Temir-beton qurilma tugunining aksonometrik proyeksiyasini bajarish.	8
11	Metall qurilmalarining chizmalar. Metall qurilma tugunining aksonometrik proyeksiyasini bajarish	8
12	Yog'och qurilmalarining chizmalar. Yog'och qurilma tugunining aksonometrik proyeksiyasini bajarish.	6
13	Sanitar-texnik qurilmalar va jihozlar haqida umumiy ma'lumotlar. Turli xil quvur yo'llarini chizmada tasvirlash usullari.	4
14	Asosiy qurilish materiallari	2
15	Arxitektura-qurilish chizmachiligiga oid tushunchalarni o'rganish	2
Jami		96

Ma’ruza 40- soat

T/r	Ma’ruzalar o’rnı va mazmuni	Soat
3-semister		
1	Kirish. Arxitektura-qurilish chizmalari haqida umumiy ma'lumotlar.	2
2	Qurilish chizmalarining o'ziga xos xususiyatlari, bino turlari va qurilish norma hamda yo'riqnomalar haqida qisqacha ma'lumotlar.	2
3	Binoning asosiy tarkibiy qismalari va me'moriy elementlari haqida qisqacha ma'lumotlar.	2
4	Bino elementlari va ayrim sanitar-texnik qurilmalarning shartli tasvirlari, qurilish materiallarining grafik belgilanishi.	2
5	Bino plani, fasadi va qirqimi haqida tushuncha. Bosh planlarning topografik asoslari.	2
6	Bino planlari (qavatlar, poydevor, pol, devor va pardevorlar, tepadon va orayopmalar, tom, zinapoya) chizmalari haqida umumiy ma'lumotlar	2
7	Bino plani chizmasini bajarish tartibi. Bosh planlar chizmalarining mazmuni va ularni taxt qilish.	2
8	Bino fasadi chizmasini bajarish tartibi	2
9	Bino qirqimi chizmalari	2
10	Ishlab chiqarish binolarining arxitektura-qurilish chizmalarini o'qish	2
11	Binoning o'lchov chizmalarini bajarish haqida ma'lumotlar	2
12	Bino ko'rinishini aksonometriya yoki perspektivada tasvirlash	2
13	Beton va temir-beton qurilmalarining chizmalari. O'zak (armatura) mahsulotlari va temir-beton qurilmalar elementlarining shartli tasvirlari. Temir-beton qurilmalar chizmalarini taxt qilishning umumiy qoidlari. Monolit (yaxlit) va yig'ma temir-beton qurilmalar elementlarining chizmalari.	2
14	Metall qurilmalarining chizmalari. Umumiy ma'lumotlar, temir qurilmalar elementlarining shartli tasvirlari. Temir qurilmalar chizmalarini taxt qilishning umumiy qoidlari.	2
15	Yog'och qurilmalarining chizmalari. Umumiy ma'lumotlar. Yog'och maxsulotlar elementlarining shartli tasvirlari. Yog'och qurilmalar chizmalarini taxt qilishning umumiy qoidalar. Yog'ochdan tayyorlangan qurilma va tugun (uzel)larning chizmalari	2
16	Interyer yaratishga qo'yiladigan funksional va badiiy talablar. O'quv xonalari interyerini yaratishda ularning ixtisoslashganligi va o'qitish shaklini hisobga olish. O'quvchi va o'qituvchi ish o'rnnini tashkil qilishning o'ziga xos xususiyatlari	2
17	Sanitar-texnik qurilmalar chizmalari	2
18	Qurilish chizalarini taxt qilish va ularni chizma listida joylashtirish	2
19	Asosiy qurilish materiallari	2
20	Arxitektura-qurilish chizmachiliga oid tushunchalarni o'rganish	2
Jami:		40

«Arxitektura-qurilish chizmachiligi» fanning nazariy mashg'ulotlari mazmuni

1. Kirish. Arxitektura-qurilish ciliizmalari haqida umumiy ma'lumotlar. Qurilish chizmalarining o'ziga xos xususiyatlari, bino turlari va qurilish norma hamda yo'riqnomalar haqida qisqacha ma'lumotlar. Arxitektura-qurilish chizmalarini grafik taxt qilishning umumiy qoidalari. Binoning asosiy tarkibiy qismlari va me'moriy elementlari haqida qisqacha ma'lumotlar. Bino elementlari va ayrim sanitar-texnik qurilmalarning shartli tasvirlari, qurilish materiallarining grafik belgilanishi.

2. Bino plani, fasadi va qirqimi ciliizmalari. Bino plani, fasadi va qirqimi haqida tushuncha. Bino planlari (qavatlar, poydevor, pol, devor va pardevorlar, tepodon va orayopmalar, torn, zinapoya) chizmalarini haqida umumiy ma'lumotlar. Bino plani chizmasini bajarish tartibi. Bino fasadi chizmalarini bajarish tartibi.

Ishlab chiqarish binolarining arxitektura-qurilish chizmalarini o'qish. Bino ko'rinishini aksonometriya va pespektivada tasvirlash. Bino qirqimi chizmalar: binoning me'moriy va konstruktiv qirqimlari chizmalar. Bino qirqimi chizmasini bajarish tartibi. 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.

3. O'quv binolari intererini shakllantirishning asosiy prinsiplari. Interer yaratishga qo'yiladigan funksional va badiiy talablar. O'quv xonalari intererini yaratishda ularning ixtisoslashganligi va o'qitish shaklini hisobga ollish. O'quvchi va o'qituvchi ish o'rnini tashkil qilishning o'ziga xos xususiyatlari. 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.

4. Bosh plan chizmalar. Bosli planlarning topografik asoslari. Bosh planlar chizmalarining mazmuni va ularni taxt qilish. 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.

5. Qurilish qurilmalarining chizmalar. Beton va temir-beton qurilmalarining chizmalar. O'zak (armatura) mahsulotlari va temir-beton qurilmalar elementlarining shartli tasvirlari. Temir-beton qurilmalar chizmalarini taxt qilishning umumiy qoidlari. Monolit (yaxlit) va yig'ma temir-beton qurilmalar elementlarining chizmalar. Metall qurilmalarining chizmalar. Yog'och qurilmalarining chizmalar. Umumiy ma'lumotlar. Yog'och maxsulotlar elementlarining shartli tasvirlari. Yog'och

qurilmalar chizmalarini taxt qilishning umumiy qoidalari. Yog'ochdan tayyorlangan qurilma va tugun (uzel)arning chizmalarini 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.10,Q.11,Q

6. Sanitar-tehnik qurilmalar chizmalarini. Sanitar-tehnik chizma turlari va shartli belgilari. Suv ta'minoti, kanalizatsiya va gaz ta'minoti tizimlarining chizmalarini 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.10,Q.11,Q

1. Koordinatsion o'qlar va qurilish chizmalariga o'lcham qo'yish. Yagona modul tizimi. 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.10,Q.11,Q
2. Uy-joy va sanoat binolari qavatlarining planini chizish. Bino va inshoatlar elementlarining shartli tasvirlari. 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.10,Q.11,Q
3. Eshik va darvozalarning shartli tasvirlari. Isitish pechlarini, suvisitgichlarini qozzonlari, ostixona plita va sovntigichlarning shartli grafik belgilari. 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.10,Q.11,Q
4. Yopma va chordoq to'sinlari elementlarning joylashtish sxemalari haqida tushunchasi. Bino poydevori va toni planlari chizmalarini 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.10,Q.11,Q
5. Bino fasadi chizmasini bajarish. Fasadda o'lcham qo'yish va boshqa ma'lumotlarni keltirish tartibi. Bino fasadi chizmasini tush yoki bir rangli akvarel bo'yog'i bilan yuvib bo'yash usuli. 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.10,Q.11,Q
6. Bino qirqimi chizmasini bajarish 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.10,Q.11,Q
7. Binoning me'moriy va konstruktiv qirqimlari chizmalarini. Zinapoya chizmasini planda va qirqimda bajarish. 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.10,Q.11,Q

8. Bosh plan chizmalarini bajarish. Shartli topografik belgilari. Bosh plan chizmalarining mazmuni va ulami taxt qilish tartibi. 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.10,Q.11,Q

9. Beton va temir-beton qurilmalarining chizmalarini. Temir-beton qurilma tugunining aksonometrik proektsiyasini bajarishi. 1,A. 2,A 3,A. 1,Q 2,Q. 3,Q. 4,Q. 5,Q.6,Q.7,Q.8,Q.9,Q.10,Q.11,Q

1.

Fanni o'qitish semestri va uslubiy ko'rsatmalar.

Arxitektura-qurilish chizmachiligi III-semestrda jami 136 soatni tashkil qilib, shundan 40 soat ma'ruba, 96 soat amaliy mashg'ulotni, OB 12 soat, YaB 18 soat, hamda 134 soat mustaqil ta'lim soati tashkil etadi.

Бахолатин 5 бахолик шкапидан 100 балллик шкемнига ўтказилиш			
ЖАДВАЛИ			
5 бахолик шкапда	100 балллик шкапда	5 бахолик шкапда	100 балллик шкапда
5,00-4,96	100	4,30-4,26	86
4,95-4,91	99	4,25-4,21	85
4,90-4,86	98	4,20-4,16	84
4,85-4,81	97	4,15-4,11	83
4,80-4,76	96	4,10-4,06	82
4,75-4,71	95	4,05-4,01	81
4,70-4,66	94	4,00-3,96	80
4,65-4,61	93	3,95-3,91	79
4,60-4,56	92	3,90-3,86	78
4,55-4,51	91	3,85-3,81	77
4,50-4,46	90	3,80-3,76	76
4,45-4,41	89	3,75-3,71	75
4,40-4,36	88	3,70-3,66	74
4,35-4,31	87	3,65-3,61	73
3,0 дан юнам		60 йилни келим	